

Bijlage 2. Specifieke brandveiligheidsvoorschriften voor groepsopvang als vermeld in artikel 23

Inhoudsopgave

1. Algemene bepalingen
2. Inplanting en toegangswegen
3. Compartimentering
4. Voorschriften voor sommige bouwmaterialen
5. Voorschriften voor de evacuatiewegen
 - 5.1. Uitgangen
 - 5.2. Evacuatiewegen
 - 5.3. Trappen voor evacuatie
6. Constructievoorschriften voor technische ruimten
 - 6.1. Transformatorlokalen
 - 6.2. Lokalen met verwarmingsinstallatie
 - 6.3. Lokalen met was- of droogmachine
 - 6.4. Keukens
7. Uitrusting van de gebouwen
 - 7.1. Verwarmingsinstallatie en waterverwarmingstoestellen
 - 7.2. Verplaatsbare gasflessen
 - 7.3. Veiligheidsverlichting
 - 7.4. Signalisatie
 - 7.5. Branddetectie
 - 7.6. Brandbestrijdingsmiddelen
 - 7.7. Manueel alarmsysteem
8. Veiligheidsregister
9. Preventie
 - 9.1. Voorlichting en vorming van medewerkers
 - 9.2. Evacuatie- en interventieplan

1. Algemene bepalingen

1.1. Toepassingsgebied

De brandveiligheidsvoorschriften zijn van toepassing op een van de volgende gebouwen of gebouwonderdelen:

- het volledige gebouw waarin de kinderopvanglocatie gelegen is;
- een of meer brandwerende compartimenten van het gebouw waarin de kinderopvanglocatie gelegen is.

De gemeenschappelijk gebruikte evacuatiewegen van het gebouw waarin de kinderopvanglocatie gelegen is, voldoen aan de technische specificaties van deze bijlage.

1.2. Definities

Voor de toepassing van deze bijlage gelden de begrippen, zoals bepaald in bijlage 1 bij het koninklijk besluit van 7 juli 1994 tot vaststelling van de basisnormen voor de preventie van brand en ontploffing waaraan de nieuwe gebouwen moeten voldoen, aangevuld met de volgende definities:

1° federale basisnormen: de specificaties waaraan de nieuwe gebouwen moeten voldoen overeenkomstig de bepalingen van het koninklijk besluit van 7 juli 1994 tot vaststelling van de basisnormen voor de preventie van brand en ontploffing waaraan de nieuwe gebouwen moeten voldoen;

2° bevoegde controleur: persoon die volgens de toepasselijke regelgeving bevoegd is om de controletaken uit te voeren;

3° bevoegde persoon: persoon die door de organisator is aangewezen, en die de nodige kennis en vaardigheden bezit om de controletaken uit te voeren. Hij moet ook de nodige middelen ter beschikking hebben om zijn taak goed uit te voeren;

4° kinderopvangplaatsen: het maximaal aantal kinderen dat de organisator gelijktijdig wil opvangen en waarvoor hij een vergunning wil aanvragen.

1.3. Weerstand tegen brand van bouwelementen

Voor bouwelementen met een dragende of scheidende functie wordt de weerstand tegen brand uitgedrukt zoals gedefinieerd in de Europese norm NBN EN 13501-2. Klasseringen die verkregen zijn volgens de Belgische norm 713.020 en de vier bijbehorende bijlagen, worden als volgt als evenwaardig aanvaard:

NBN EN 13501		NBN 713.020	
voor	R 30, RE 30, REI 30 en EI 30	voldoet	Rf ½ h
voor	R 60, RE 60, REI 60 en EI 60	voldoet	Rf 1 h
voor	R 120, RE 120, REI 120 en EI 120	voldoet	Rf 2 h
voor	EI ₁ 30 deuren	voldoet	Rf ½ h
voor	EI ₁ 60 deuren	voldoet	Rf 1 h

1.4. Gelijkwaardigheid van buitenlandse bouwproducten

Alle bouwproducten met dezelfde functie, zoals beschreven in de technische normen vermeld in deze bijlage, die op legale wijze worden geproduceerd en/of gecommmercialiseerd in een andere lidstaat of in Turkije of op legale wijze worden geproduceerd in een land van de EVA, contracterende partij van de overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte, waardoor een gelijkwaardig beschermingsniveau wordt gegarandeerd, worden ook aanvaard.

2. Inplanting en toegangswegen

- 2.1. De kinderopvanglocatie is bereikbaar voor voertuigen van de brandweerdiensten, zodat de brandbestrijding en de redding er normaal kunnen worden uitgevoerd.
- 2.2. Een kinderopvanglocatie bevindt zich op een bouwlaag niet hoger dan 25 meter.
- 2.3. Onder het laagst gelegen evacuatie-niveau mogen geen kinderen verblijven.
- 2.4. Het aantal toegangswegen en het tracé van de toegangswegen worden bepaald in overleg met de bevoegde brandweerdienst. Daarbij wordt rekening gehouden met de uitgestrektheid, het aantal aanwezige personen, het aantal bezette verdiepingen en de opstelling van de gebouwen. Elke toegangsweg wordt zo opgevat dat het materieel en de voertuigen van de brandweer er kunnen rijden, stilstaan en werken.

3. Compartimentering

- 3.1. De oppervlakte van een compartiment bedraagt maximaal 750 m².
- 3.2. De wanden van een compartiment hebben minstens EI60 of zijn uitgevoerd in metselwerk of beton met een minimale dikte van 90 mm.

3.3. De deuren van een compartiment hebben minstens EI₁₃₀ en zijn zelfsluitend of zelfsluitend bij brand.

4. Voorschriften voor sommige bouwmaterialen

- 4.1. Gemakkelijk brandbare materialen worden in de kinderopvanglocaties niet als plafondbekleding gebruikt.
- 4.2. Gemakkelijk brandbaar textiel en brandbare of smeltende kunststoffen worden in de kinderopvanglocaties noch als decoratie, noch als bouw materiaal gebruikt.

5. Voorschriften voor de evacuatiewegen

5.1. Uitgangen

5.1.1. Aantal uitgangen per bouwlaag en per compartiment die de kinderen gebruiken voor gebouwen die onder het toepassingsgebied vallen van de federale basisnorm:

	9 tot en met 25 kinderopvangplaatsen	26 tot en met 50 kinderopvangplaatsen	51 of meer kinderopvangplaatsen
kinderen verblijven overdag niet hoger dan de tweede bouwlaag*	1	1	2
kinderen verblijven 's nachts niet hoger dan de tweede bouwlaag*	1	2	2
kinderen verblijven overdag op de derde bouwlaag* of hoger	1	2	2
kinderen verblijven 's nachts op de derde bouwlaag of hoger*	2	2	2

*De eerste bouwlaag valt daarbij samen met het evacuatie niveau.

5.1.2. Aantal uitgangen per bouwlaag en per compartiment die de kinderen gebruiken voor gebouwen die NIET onder het toepassingsgebied vallen van de federale basisnorm:

	9 tot en met 25 kinderopvangplaatsen	26 tot en met 50 kinderopvangplaatsen	51 of meer kinderopvangplaatsen
kinderen verblijven niet hoger dan de tweede bouwlaag*	1	2	2
kinderen verblijven op de derde bouwlaag* of hoger	2	2	2

*De eerste bouwlaag valt daarbij samen met het evacuatie niveau.

5.1.3. De uitgangen liggen in tegenovergestelde zones van het compartiment of van de bouwlaag.

5.1.4. De uitgangen leiden naar buiten of naar een ander compartiment. Voor de bouwlagen of compartimenten die niet op het evacuatie niveau liggen, zijn de uitgangen met het evacuatie niveau verbonden door middel van trappen binnen of buiten het gebouw die voldoen aan de voorwaarden van deze bijlage.

5.2. Evacuatiewegen

5.2.1. De evacuatiewegen en de deuren die deel uitmaken van de evacuatiewegen, hebben een nuttige breedte van minstens 70 cm. De vluchtterrassen hebben een nuttige breedte van minstens 60 cm.

5.2.2. Evacuatiewegen worden vrij en bruikbaar gehouden. De deuren aan de uitgangen kunnen onmiddellijk ontgrendeld worden in geval van evacuatie.

5.3. Trappen voor evacuatie

5.3.1. De trappen die gebruikt worden bij evacuatie, hebben de volgende kenmerken:

- a) de trappen hebben een nuttige breedte van minstens 70 cm;
- b) de trappen zijn aan beide zijden uitgerust met een leuning, tenzij de trappen een nuttige breedte hebben kleiner dan 120 cm en er geen gevaar is om te vallen, in welk geval 1 leuning volstaat;
- c) de trappen hebben naast de gebruikelijke leuning aan een van de zijden een extra leuning op 60 centimeter hoogte als die trappen door kinderen zelfstandig worden gebruikt;
- d) de aantrede van de treden bedraagt op elk punt minimaal 17 cm;
- e) de optrede van de treden bedraagt niet meer dan 20 cm;
- f) de trappen hebben een maximale hellingshoek van 45°;
- g) de trappen zijn van het "rechte" type. Wenteltrappen worden toegestaan als ze verdreven treden hebben en als de treden ervan, naast de bovenvermelde vereisten, minstens 20 cm aantrede hebben op de looplijn.

5.3.2. De binnentrappen en de overlopen die gebruikt worden bij evacuatie, hebben minstens een van de volgende kenmerken:

- a) ze hebben een stabiliteit bij brand R30;
- b) ze bestaan uit beton of metselwerk;
- c) ze zijn aan de onderzijde bekleed met brandwerende beplating. De materialen en de uitvoering zijn analoog aan die van een getest plafond met brandweerstand EI30.

5.3.3. De buitentrappen die gebruikt worden bij evacuatie, hebben de volgende kenmerken:

- a) de trappen geven toegang tot een evacuatie niveau;
- b) de trappen zijn gemaakt van een niet-brandbaar materiaal;
- c) een buitentrap en een compartiment worden met elkaar verbonden door een deur of door een of meer vluchtterrassen;
- d) voor de verbinding tussen het evacuatie niveau en de onmiddellijk hoger gelegen bouwlaag mag een trap of een gedeelte van een trap gebruikt worden die inschuifbaar of geleed is.

6. Constructievoorschriften voor technische ruimten

6.1. Transformatorlokalen voldoen aan de federale basisnormen.

6.2. Lokalen met verwarmingsinstallatie

6.2.1. Een lokaal met een verwarmingsinstallatie heeft een doeltreffende verluchting, afhankelijk van de installatie.

6.2.2. Als het totale nuttige warmtevermogen van de generatoren:

- a) kleiner is dan 30 kW, gelden geen specifieke voorwaarden voor het lokaal waar de verwarmingsinstallatie is opgesteld;
- b) gelijk is aan of groter is dan 30 kW en kleiner dan 70 kW, is de verwarmingsinstallatie opgesteld in een technisch lokaal met wanden die minstens EI60 hebben of zijn uitgevoerd in metselwerk of beton. De deuren van dit technisch lokaal hebben minstens EI₁30 en zijn zelfsluitend of zelfsluitend bij brand. De bepalingen van dit punt gelden niet voor de lokalen waarin slechts generatoren op gas met gesloten verbrandingsruimte met mechanische trek opgesteld zijn;
- c) gelijk is aan of groter is dan 70 kW, is de verwarmingsinstallatie opgesteld in een stooklokaal met wanden die minstens EI120 hebben of zijn uitgevoerd in metselwerk of beton. De deuren van dit stooklokaal hebben minstens EI₁60 en zijn zelfsluitend of zelfsluitend bij brand.

6.2.3. De installaties voor opslag en ontspanning van vloeibaar petroleumgas liggen buiten het gebouw.

6.3. Lokalen met was- of droogmachine

In een kinderopvanglocatie met 26 of meer kinderopvangplaatsen zijn was- en droogmachines opgesteld in een lokaal met wanden die minstens EI60 hebben of die zijn uitgevoerd in metselwerk of beton met een minimale dikte van 90 mm. De deuren van dit lokaal hebben minstens EI₁30 en zijn zelfsluitend of zelfsluitend bij brand.

6.4. Keukens

In een kinderopvanglocatie met 26 of meer kinderopvangplaatsen zijn kooktoestellen met een open vlam of kooktoestellen met een vermogen van meer dan 0,8 kW die zichzelf niet automatisch uitschakelen, opgesteld in een keuken met wanden die minstens EI60 hebben of die zijn uitgevoerd in metselwerk of beton met een minimale dikte van 90 mm. De deuren van de keuken hebben minstens EI₁30 en zijn zelfsluitend of zelfsluitend bij brand.

7. Uitrusting van het gebouw

7.1. Verwarmingsinstallatie en waterverwarmingstoestellen

Alleen het gebruik van de volgende niet-verplaatsbare systemen is toegestaan:

- a) centrale verwarming;
- b) elektrische verwarming zonder zichtbare weerstand;
- c) gesloten individuele (water)verwarmingstoestellen die aangesloten zijn als een type C met externe aanvoer van buitenlucht en externe afvoer van verbrandingsgassen.

7.2. Verplaatsbare gasflessen zijn niet toegestaan.

7.3. Veiligheidsverlichting

7.3.1. De kinderopvanglocatie heeft veiligheidsverlichting die onmiddellijk en automatisch in dienst treedt als de stroom uitvalt. Er worden minstens armaturen voor veiligheidsverlichting aangebracht boven elke uitgangsdeur, in alle evacuatiewegen (gangen, trappen en buitentrappen), in de nabijheid van de brandbestrijdingsmiddelen en in alle lokalen die uitsluitend door kunstlicht bediend worden. Als de verlichtingssterkte niet volstaat om een gemakkelijke ontruiming te

waarborgen, wordt de veiligheidsverlichting verder uitgebreid op advies van de brandweerdiensten.

7.3.2. De veiligheidsverlichting kan minstens gedurende één uur zonder onderbreking functioneren.

7.4. Signalisatie

Voor alle bouwlagen wordt het volgnummer duidelijk aangebracht op de overlopen en in de vluchtruimten bij trappenhuizen en liften. De aanduiding van de uitgangen en nooduitgangen voldoet aan de bepalingen over veiligheids- en gezondheidssignalering op het werk.

7.5. Branddetectie

7.5.1. In alle lokalen van de kinderopvanglocatie zijn er correct geplaatste autonome rookmelders of is er een branddetectie-installatie met centrale. Rookmelders van het ionische type zijn niet toegestaan.

7.5.2. Een kinderopvanglocatie die 's nachts kinderopvang organiseert, heeft een branddetectie-installatie met centrale.

7.5.3. Een kinderopvanglocatie met 51 of meer kinderopvangplaatsen heeft een branddetectie-installatie met centrale.

7.5.4. Een branddetectie-installatie met centrale bestaat uit een aantal branddetectoren in alle lokalen die deel uitmaken van de kinderopvanglocatie en die zijn verbonden met een interne centrale. Bij de keuze van het type van detectoren wordt rekening gehouden met de aard, het risico en de omgevingsvoorwaarden.

De centrale is aangepast aan de detectoren en minstens uitgerust met:

- a) een optisch signaal dat de inbedrijfstelling van de installatie aangeeft;
- b) een akoestisch waarschuwingssignaal;
- c) een optisch waarschuwingssignaal dat het mogelijk maakt de plaats waar de brand is ontstaan, te lokaliseren. Die lokalisering van de brand is op zijn minst mogelijk per bouwlaag;
- d) een akoestisch en optisch storingssignaal dat verschilt van het waarschuwingssignaal bij brand;
- e) een alarmsignaal dat niet verward kan worden met andere signalen en overal in de kinderopvanglocatie gehoord kan worden.

De centrale wordt gevoed door het openbare elektriciteitsnet en wordt beveiligd met afzonderlijke zekeringen. Als het openbare elektriciteitsnet uitvalt, zorgt een autonome stroombron automatisch voor de voeding van de installatie.

7.6. De kinderopvanglocatie beschikt over brandbestrijdingsmiddelen. De keuze, het aantal en de plaats van de brandbestrijdingsmiddelen worden bepaald in overleg met de bevoegde brandweerdienst en zijn afhankelijk van de aard en de omvang van het risico.

7.7. Manueel alarmsysteem

In een kinderopvanglocatie met 26 of meer kinderopvangplaatsen is er een manueel alarmsysteem dat aangesloten is op een interne alarmcentrale en dat bestaat uit een aantal drukknoppen en een alarminrichting.

De drukknoppen staan op goed zichtbare of degelijk gemerkte plaatsen en zijn in alle omstandigheden gemakkelijk bereikbaar. Ze worden onder andere geplaatst in de nabijheid van de doorgangen die naar buiten leiden, op de overlopen en in de gangen. Ze worden zo geplaatst dat ze de circulatie niet hinderen en niet beschadigd kunnen worden.

De alarminrichtingen worden bepaald op advies van de bevoegde brandweerdienst. Op iedere bouwlaag waar kinderen verblijven, moet er minstens één drukknop aanwezig zijn.

Alarminrichtingen (sirene) worden zo opgevat dat:

- a) signalen niet met andere signalen kunnen worden verward;
- b) ze overal in de kinderopvanglocatie kunnen worden gehoord;
- c) ze in geval van defect van de normale stroombron, hun voeding krijgen via een autonome stroombron;
- d) ze verbonden zijn met een centrale.

8. Veiligheidsregister

8.1. De organisator van de kinderopvanglocatie zorgt ervoor dat de installaties, vermeld in 8.2, gecontroleerd worden door de bevoegde controleur of door de bevoegde persoon, vermeld in 8.2, volgens de frequentie, vermeld in 8.2, en dat de resultaten ervan aantoonbaar zijn met een verslag of factuur. De betreffende documenten worden gebundeld in een veiligheidsregister. Dat veiligheidsregister moet permanent ter inzage liggen in de kinderopvanglocatie.

8.2. De volgende installaties zijn te controleren, volgens de bepaalde frequentie en door de volgende bevoegde controleur of persoon:

te controleren	frequentie	uitvoerder van de controle
1. liftinstallatie	volgens toepasselijke regelgeving	bevoegde controleur
2. laagspanningsinstallatie	volgens toepasselijke regelgeving	bevoegde controleur
3. hoogspanningsinstallatie	jaarlijks	bevoegde controleur
4. branddetectie-installatie en manueel alarmsysteem	driejaarlijks	bevoegde persoon
5. brandbestrijdingsmiddelen	jaarlijks	bevoegde persoon
6. centrale verwarmingsinstallatie en waterverwarmingtoestellen, schouwen en stookplaatsen	volgens toepasselijke regelgeving	bevoegde controleur
7. gesloten individuele (water)verwarmingstoestellen van het type C	jaarlijks	bevoegde persoon
8. veiligheidsverlichting	driemaandelijks	bevoegde persoon
9. toestand evacuatiewegen en brandwerende deuren	driemaandelijks	bevoegde persoon
10. autonome rookmelders	driemaandelijks	bevoegde persoon

9. Preventie

9.1. Voorlichting en vorming van medewerkers

9.1.1. De organisator zorgt ervoor dat bepaalde medewerkers die in de kinderopvanglocatie werkzaam zijn, vorming over brandpreventie krijgen, waardoor ze geoefend zijn in het hanteren van de brandbestrijdingsmiddelen en de ontruiming van de kinderopvanglocatie. Die medewerkers zijn vooraf aangewezen door de organisator wegens de permanentie en de aard van hun functie. Er is altijd minstens één van die medewerkers aanwezig in de kinderopvanglocatie. Een attest van de vorming over brandpreventie wordt bijgehouden in het veiligheidsregister, vermeld in 8.2.

9.1.2. De organisator zorgt ervoor dat alle medewerkers zijn ingelicht over de gevaren en de preventie van brand in de kinderopvanglocatie en voorziet in instructierichtlijnen voor een veilige ontruiming.

9.2. Evacuatie- en interventieplan

9.2.1. De organisator van de kinderopvanglocatie stelt een evacuatie- en interventieplan op in samenspraak met de bevoegde brandweerdienst. Dat evacuatie- en interventieplan wordt opgenomen in de crisisprocedure, vermeld in artikel 27 van dit besluit, en is op elk moment beschikbaar voor de brandweerdiensten.

9.2.2. Er wordt jaarlijks een evacuatieoefening gehouden, waarna de doelmatigheid van het evacuatie- en het interventieplan zo nodig wordt bijgesteld.

9.2.3. Er wordt in overleg met de bevoegde brandweerdienst een veilige verzamelplaats bepaald die voldoende groot is om de geëvacueerde personen te verzamelen en die op voldoende afstand van het geteisterde gebouw ligt.

9.2.4. Een plan van elk niveau wordt aangeplakt bij elke toegang tot dat niveau. Een plan van de kelderverdiepingen wordt aangeplakt op het evacuatie niveau en bij het uitgangspunt van de trappen die naar de kelderverdiepingen leiden. Die plannen verschaffen onder meer inlichtingen over de plaats en de bestemming van de lokalen en technische ruimten, de toegangswegen, de uitgangen, de nooduitgangen, de evacuatiewegen, de trappen en de opstelling van de uitrusting voor brandbestrijding. In het evacuatie- en interventieplan is een exemplaar van die plannen opgenomen.

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van de Vlaamse Regering van 22 november 2013 houdende de vergunningsvoorwaarden en het kwaliteitsbeleid voor gezinsopvang en groepsopvang van baby's en peuters.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Jo VANDEURZEN